

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. III. Probatur nostra conclusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

Sendunt plurimi ex nostris etiam Romæ in facie Generalis, & nuperrimè Ulloa. Quare etiam nobis non erit prohibitum, cum plurimis nostris sentire. His præmissis.

ARTICULUS III.

Probatur nostra conclusio.

527. **P**robatur autem sic. Volitio libera DEI (& proportionaliter est eadem ratio de aliis actibus contingentibus) non potest compleri per aliud complementum extrinsecum: ergo debet esse adæquatè intrinseca: sed neque potest stare in solis prædicatis sub omni ratione necessariis: ergo debet stare in prædicato secundum quid, seu terminativè defecibili. Prima consequentia post rejectas *num. 519.* duas priores sententias non indiget alia probatione: subsumptum autem probatur ex eo, quod prædicata necessaria sint prorsus indifferentia ad volendum, vel non-lendum contingenter, adeoque ipsa sola non possint DEUM potius denominare volentem, quam nolentem. Nec dicas, prædicata necessaria posse hanc denominationem tribuere propter eminentem suam aequivalentiam; quia non minus aequivalent nolitioni, quam volitioni: unde, nisi aliud accedit, est inintelligibile, quomodo determinatè hanc præ opposita denominationem tribuant. Dein denominatio DEI volentis e. g. hunc mundum, potuisset deficere, sicut defacto non datur denominatio nolentis: atqui nihil ex prædicatis necessariis potest deficere: ergo. Dices, potuisse deficere connotationem ad objectum. Sed hæc connotatio, vel est aliquid extra prædicata necessaria, vel nihil: si prius: defers sententiam tuam: si secundum: etiam hæc non potest deficere; quia non deficiunt prædicata necessaria.

Si dicas, esse aliquid virtualiter distinctum, non autem realiter, facile convenimus; quia etiam nos non dicimus, terminationem esse realiter distinctam: sed ad summum dicimus, esse virtualiter distinctam ex suppositione, quod existat, quamvis antecedenter potuisset à parte rei deficere. vide Gormaz de DEO à *num. 801.* Nec dici potest, superaddi debere tantum respectum, seu relationem rationis; vel enim intelligitur tantum cognitionis aliqua, que DEUM cognoscit liberè volentem: vel fundamentum ejus cognitionis. Primum est falsum; quia DEUS volens præsupponit ad nostram cognitionem, immo datur, et si nemo cognoscat. Si secundum dicitur; explicandum est, in quo consistat illud fundamentum. Ultima consequentia etiam legitimè sequitur: restat probandum r̄um antecedens, in quo tota stat difficultas.

528. Prob. igitur primum ant. Volitio libera DEI (idem est de scientia contingente) datur ab æterno adæquatè per statum: ergo non completeretur per aliquid extrinsecum. consequentia patet ex *num. 518.* ant. prob. DEUS ab æterno est adæquatè liberè volens per statum: ergo volitio libera debet adæquatè dari ab æterno. cons. iterum non potest negari. ant. prob. ex communi sensu, quem omnes habent de

DEO antecedenter ad hanc controversiam: & hinc omnes apprehendunt magnum mysterium in libertate Divina, conjuncta cum simplicitate. Et quæsi quis non præoccupatus opinione contraria sibi imaginaretur, quod denominatio DEI volentis, e. g. existere hunc annum 30. non magis detur per statum, quam ipse annus; nec aliter possit dici DEUS volens, quam annus 30. existens, adeoque una, & altera denominatio sit tantum successiva, & neutra simultanea, neutra existat adæquatè per statum, sed tantum utraque denominativè, sicut existit veritas positionum de futuris contingentibus.

Certè omnes apprehendimus concretum liberè volentis, & scientis, tanquam concretum adæquatè vitale, physicè inexistens voluntati, vel intellectui: & nemo sibi persuadet, quod ipsum objectum, e. g. truncus, vel saxum, possit esse pars hujus concreti; aut quod denominatio DEI necessariò volentis, & liberè volentis, differat tantum ratione objecti, & quidem nesciunt existentis, & forte nuncquam extituri.

Conf. 1. Wicelius, & alii hæretici, aut ethnici, non negarunt DEO scientiam necessariam: neque negarunt rem, vel actionem productivam suo tempore exituram; non enim, ut ait Ariaga, fuere tam stupidi, ut de hac re dubitarent; & tamen negarunt DEO præscientiam futurorum, atque ut eam negantes sunt damnati: ergo scientia contingens est aliquid aliud, quam tanum scientia necessaria, & objectum extrinsecum; nisi velimus dicere, illos hæreticos quidem rem admisisse, nomen autem negasse, adeoque Concilia, & Patres tantum de nomine cum illis certasse.

529. Confir. 2. ex Izquierdo. Quamvis ratione complementi extrinseci forte DEUS posset aliquo modo denominari liber ab æterno, sicut de facto Antichristus potest denominari aliquo modo liber in ordine ad poccatum, scilicet per alienationem: tamen DEUS non potest denominari ab æterno exercens libertatem; quia exercere libertatem plane significat actuale exercitium, quod, cum ab æterno in hac sententia non detur, non potest ab æterno DEUS dici exercere libertatem: atqui debet ab æterno dici exercens libertatem, ut videntur omnes SS. PP. & Theologi cum communi omnium sensu unanimiter dicere, & ipsi adversarii in explicandis aliis quæstionibus: ergo.

Confirm. 3. Exercitium libertatis Divinæ præsupponit ad exercitium omnipotentia Divinæ, seu est causa istius: sed hoc in ista sententia non esset verum: ergo. min. puto admitti ab aduersarii; quia sive per actionem, sive per effectum productum compleatur volitio libera, utrumque est exercitium omnipotentia Divinæ, & nihil potest ad se præsupponi. maj. saltem in aliis materiaiis ab ipsis aduersariis videtur supponi: item clarè traditur à S. Thoma cit. num. 521. insuper à Scripturis, & Patribus adstruitur, ut multis allatis texibus probat Izquierdo tract. 10. de DEO disp. 31. quest. 4. num. 195. Sic Psalm. 134. vers. 6. Omnia quæcumque voluit, Dominus fecit. Psalm. 17. v. 20. Salvum me fecit, quoniam voluit me. Ecclesiastici 39. v. 8. Si enim Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentie replebit il-

illum. Certè, ut nota Izquierdo, SS. PP. hos textus ita exponunt, ut non causa formalis, sed moralis, aut efficiens, seu saltem efficientem applicans, aut expediens, significetur: sicut ita exponunt, ut prorsus videantur dicere, voluntatem DEI completam presupponi ad effectum extrinsecum. Accedit, quod alias sensus esset hic: *Omnia, quæcumque DEUS fecit, ea fecit. Salvum me fecit, quoniam salvum me fecit. Si Dominus magnus posuerit actionem repletivam spiritus intelligentie, tunc replebit illam spiritu intelligentie: quæ videntur omnino inconvenientia.*

530. Confirm. 4. Si DEUS potest denominari ab æterno volens absolutè, etiam si complementum absolutè ab æterno non existat, sed tantum per alienationem; tunc etiam, & magis poterit denominari volens conditionatè, seu habens decretum subjectivè absolutum, & objectivè conditionatum, etiam si complementum tantum existat per alienationem: sed hoc, saltem in nostrorum principiis, non videtur admissum: ergo. maj. videtur ab adversariis admitti, imò cùm aliqua talia decreta in Scripturis legantur expressa, ut illud, de quo n. 381. cui adjungi potest illud *Psalm. 131. v. 11. Juravit Dominus David veritatem. . . . si custodierint filii tui Testamentum meum. . . . Et filii eorum sedebunt super sedem tuam: hæc, inquam, decreta videntur ipsi explicare debere per essentiam Divinam, & per statum conditionatum objecti, tanquam complementum.*

Prob. jam min. In primis, ut observat Izquierdo tract. 10. disp. 31. num. 181. & num. 258. dantur hac ratione infinita decreta subjectivè absoluta, & objectivè conditionata, quot scilicet dantur scientia media; quia sicut scientia media actu existens ab æterno, & DEUM denominans actu scientem, juxta adversarios nihil dicit, nisi intellectum Divinum necessarium, & statum conditionatum objecti, ita etiam decretum subjectivè absolutum, & objectivè conditionatum, nihil aliud dicit, quam voluntatem Divinam, vel simplicem complacentiam necessariam (si hæc detur) & statum conditionatum objecti &c. tot autem decreta de rebus omnibus, in quavis prudentialia conditionatè futuris, nostri saltem communius, negant. Accedit aliquid aliud adhuc difficultius: scilicet, non videtur posse explicari libertas DEI circa hæc decreta; nam nec voluntas, nec ipse status conditionatus objecti DEO est liber, quandomcumque agitur de actibus liberis creature, sicut scilicet objectum scientia media: ergo talia decreta non magis essent libera DEO, quam scientia media directa de nostris actibus, quæ nobis, non autem DEO libera est: hoc autem dici non potest: ergo.

531. Confir. 5. ex P. Francisco Rhem in *Theatibus anno 1678. Dilinge editis.* In sententia adversariorum difficultissime, aut omnino non potest assignari discrimen aliquod à parte rei inter scientiam medium, & scientiam visionis: & consequenter neque inter unum decretum subjectivè, & objectivè absolutum: & alterum subjectivè absolutum, objectivè tamen conditionatum; nam sunt eadem prorsus constitutiva, scilicet voluntas DEI necessaria, & objectum, seu actio: atqui objectum, vel actio conditionatè existens, & absolutè existens sunt realiter idem, ut pro-

batum num. 435. Si respondeant, etiam nos admittere num. 412. quod objectum scientia visionis, & objectum scientia media, non sint idem: replico distinguendo illatum: non sunt idem adæquatè, omitt. inadæquatè, neg. nam omne, quod est objectum scientia visionis, est etiam objectum scientia media: sed non vicissim; quia scientia visionis vider actum absolute futurum determinatè in specie physice infima, imò in individuo: scientia vero media non vider eum determinatè, aut solum, sed indeterminatè, disjunctivè, seu cum pluribus aliis ejusdem speciei,

Verum per hoc adversarii non evitant vim istius argumenti; nam etsi actus scientia media tendens in plura objecta, juxta ipsos dici possit habere tot complementa, quot habet objecta, tamen nihilominus semper manet verum, quod, quando datur scientia media, datur etiam complementum scientia visionis, & consequenter datur etiam ista scientia, quod admitti non potest. prob. illat. inter plures illos actus indeterminatè acceptos, qui sunt objectum scientia media, est etiam ille determinatè acceptus, qui est objectum scientia visionis: cùmque hic non debeat existere per statum ad hoc, ut compleat scientiam visionis: per alienationem autem jam datur, nihil deest ad scientiam visionis, seu, ut DEUS actu denominetur sciens scientiam visionis. Minus adhuc hæc exceptio adversariorum valet in ordine ad decreta DEI, quæ tendunt determinatè ad individuum, quod decernunt, & ad quod determinant: adeoque decretum conditionatum, & absolutum habent idem objectum, consequenter etiam idem complementum. Interim tamen ista scientia, atque decreta, sunt, saltem antecedenter, realiter separabilia, & potest una sine altera, ac unum decretum sine altero dari, ut negari non potest (& ex hac separabilitate putant adversarii, sententiam nostram efficacissimè impugnari) unde concedere nequeunt, quod sint realiter indiscernibilia: quin si identificata forent, sequeretur, DEUM habere innumera decreta omnino absolute contingentia circa res nunquam exiturias, & quidem non libera: quæ utique non possunt admitti.

532. Prob. ant. superius 2. DEUS non tantum vult res quomodocunque, sed vult propter certos fines, vel suo modo motiva, aut quasi causas morales: vult aliqua tantum permisive, alia intentivè: hoc est, quædam tantum decernit permittere, alia etiam prædefinit: sed hi respectus decreti Divini ad fines, vel motiva, explicari non possunt per complementa extrinseca: ergo. maj. videtur innegabilis, & oppositum dicere, ait Izquierdo tract. 10. disp. 31. num. 213. est DEUM conjicere in indignissimas angustias. min. prob. res ipsa per se, e. g. beatitudo hominis, est prorsus indifferens, ut detur propter merita præcedentia, vel non: peccatum est indifferens, ut permittatur ad ostendendam misericordiam, vel ad ostendendam iustitiam; actus aliquis externus, non peccaminosus, est indifferens, ut à DEO intendatur; quia potest esse occasio boni: vel ut tantum permittatur; quia potest homini esse occasio mali: vel etiam; quia DEO magis placet, poni alium: ergo per ipsa sola objecta non determinatur DEUS ad decernenda ista ob hunc

potius, quam alium finem, ob hoc, vel aliud motivum, intentivè potius, quam permissivè.

Respondent adversarii primo. Quando DEUS vult aliquid propter alterum e. g. sanitatem conferre homini propter preces; tunc determinatio, vel connexio sanitatis cum precibus fundatur in hac veritate conditionata: *Si non darentur preces, non daretur sanitas.* Sed contra: hoc est falsum; nam sèpissimè DEUS concedit aliquid propter preces, tamen concessurus, etiam si non rogaretur, ut est innegabile; alias deberemus dicere, quòd, quando DEUS hominibus orantibus ante mensam dat cibos, eos nunquam daret, si non orarent. Item DEUS dat gratiam, ut homo consentiat, daturus tamen etiam illam, quamvis homo non consentiret: & hoc semper contingit, quando dat gratiam sufficientem, quam etiam dat eo fine, ut homo bene agat, quamvis iste non velit. Dein potest utique DEUS simul intendere duos fines, saltem in actu primo adæquatos, ita, ut, quamvis desiceret unus, tamen non desiceret effectus. Saltem est innegabile, quòd DEUS possit ita intendere finem, vel rem velle propter duo motiva: quo casu decretum habet specialem modum tendendi, qui non est explicabilis per illam veritatem conditionalem.

Respondent secundò alii, dari in DEO complacentias necessarias de quibuscumque combinationibus possibilibus unius cum altero, tanquam finis cum medio, formaliter infinites (saltem syncategorematice) distinctas, prout scilicet possibles sunt combinationes syncategorematice infinitæ: in actionibus vero dari respectus essentiales, vel transcendentales ad has complacentias, adeoque ipsis actionibus inesse respectum aliquem immediatum ad complacentias, hoc est, cuique actioni speciali ad specialem complacentiam, & consequenter inesse mediatum respectum ad varios fines, unum, vel plures &c. ita, ut una actio habeat respectum ad hunc, vel hos fines, alia vero ad alios &c. ideoque rem produci ex hoc potius, quam alio fine, esse produci per talem, & non aliam actionem.

Sed quidquid sit de hac complacentia, de qua pauca *num. 517.* isti respectus transcendentales communiter, saltem à nostris, in Philosophia non admittuntur, quando agitur de causa finali, vel morali: unde etiam non tantum quælibet actio non debet respicere omnes has complacentias, sed nullas; sicut juxta adversarios effectus ipse indifferens per actionem productus nullas respicit; & planè hi respectus gratis adstruuntur; quis enim credit, esse physicè aliam actionem, si producantur pluviae propter preces in siccitate, quam si producatur propter peccata ad puniendos homines inundantia imbrium? quis credit, meam ambulationem esse intrinsecè aliam, si ambulem propter visitationem templi, quam si pure propter sanitatem? aliam intrinsecè comeditionem, si propter honorem DEI, quam si propter gustum meum comedam?

533. Conf. Visio beatifica datur propter merita: estque ipsa actio vitalis, non producta per aliam actionem: ergo juxta adversarios ipsa met debet habere essentialem respectum immediatum essentialem ad complacentiam de his meritis, ut dictum est, & consequenter media-

tum ad hæc merita: adeoque deberet non tantum quoad intentionem, sed etiam quoad essentiale aliud prædicatum physicè differre visio concessa ob duo merita ab alia collata ob tria; item deberet differre multò magis visio beatifica parvulorum, qui eam acceperunt ut hereditatem, à visione adulorum, qui eam acceperunt, ut coronam, quod nemo admittit. Conf. 2dò. DEUS peccatum aliquando decernit permettere ad ostendendam suam misericordiam in condonatione: aliquando ad ostendendam justitiam in æterna punitione: ergo peccatum, quod etiam est actio aliqua vitalis, deberet habere essentialem connexionem, aut cum ostensione misericordiæ, seu condonatione, aut cum ostensione justitiae, & punitione æterna: ergo unum esset essentialiter impunibile penitentia, alterum esset essentialiter irremissibile: cùmque aliquem ex his finibus DEUS semper intendat, omnia peccata, aut unum, aut alterum prædicatum haberent: quod tamen adversarii non facile admittent, nec possunt admittere in hac providentia.

Confr. 3. Anima nostra rationalis creatur, adeoque ex communi, saltem nostrorum, non producitur per actionem distinctam: ergo ipsa deberet habere intrinsecum essentialem respectum ad finem supernaturalem, ob quem de facto producta est: adeoque ipsa esset ens supernaturale, quod non potest ullo modo admitti. Iterum: non potuissent isti homines Adamus, & alii, cum suis animabus, produci in statu puræ naturæ, quod non convenit cum definitionibus Pontificum. Eadem difficultas est in materia prima. Nec dicas, animas tantum esse essentialiter ordinabiles, non autem ordinatas ad finem supernum; nam posito, quod ipsa existant, datur necessario totum decretum actu ordinans: ergo ipsa post se trahunt actualem ordinationem, nec possunt sine hac esse: imò, etiam si actu non existenter, cùm tamen jam ab æterno detur decretum eas ordinans ad finem supernaturalem, deberent jam esse ita ordinatae.

Confirm. 4. In hac sententia explicari non potest condonatio peccati habitualis purè extrinseca; cùm DEUS, ut hanc faciat, prorsus nihil producere debeat. Dicunt, ipsam revelationem hujus condonationis posse esse complementum decreti condonativi. Sed in primis revelatio supponit condonationem jam factam, & non constituit. Dein, unde probatur, quod DEUS id semper revelare debeat; cùm utique, saltem absolute, plures casus sint possibles, in quibus talis revelatio dari non debeat? Cerd non video, cur non saltem in statu puræ naturæ potuisset revelationem omittere, maximè circa peccatum leve. Eadem difficultas esse videtur in explicanda purè extrinseca relaxatione, vel remissione voti.

534. Probatur idem anteced. 3. DEUS non tantum est liber ad volendum, sed etiam ad nolendum, & quidem ad positivè nolendum omnia: sed hoc non potest explicari in adversa sententia: ergo, maj. est S. Thomæ 1. contra Gentil. c. 81. ubi sic ait. Potest igitur DEUS velle non esse quamcumque rem aliam præter se: & loquitur de quacumque re collective; hoc enim claram probat ejus ratio, quod scilicet, quacumque re deficiente, non tollatur totaliter ratio boni

respe-

respectu DEI, quæ nunquam tollitur à DEO, si maneat ipse, etiam sublatis omnibus collectivè creaturis. Eadem maj. planè videtur supponi à SS. Patribus, qui certè libertatem DEI perfectissimam statuunt circa creanda, vel omittenda, inque eandem voluntatem Divinam referunt facta, & non facta &c. qui certè nunquam negassent DEO possibile hoc decretum positivum: *Nolo creare ullam creaturam; quia nulla indigo.* Sed hec maj. confirmabit adhuc magis ex paulo post dicendis, min. videtur satis clara; cùm pura negatio non aliud præstaret, quām puram omissionem; nisi quis velit dicere contra communem, quod negationes sint aliquid positivum, scilicet ens diminutum.

Conf. DEUS est liber ad nolendum aliquid, vel omnia ex hoc potius, quām alio fine, ex uno, vel pluribus: ergo est liber ad positivè nolendum omnia, & ad decretum, quod non potest compleri per aliquid extrinsecum. ant. negant Quirios, Platelius, & alii: sed Izquierdo *trat. 10. disp. 31. num. 244.* ait, hoc esse dare manus, & devorare absurdum, pro quo vitando tam multa sint inventa. Arriaga autem *disp. 28. sect. 1. subsect. 6. num. 42.* ait, hanc responsionem esse improbabilem. Et sanè nunquam credam, SS. PP. hoc DEO negaturos fuisse: certè longè citius admisissent aliquid mysterium in DEO (cùm aliás in admittendis mysteriis non fuerint adeò difficiles) quām ita restrinxissent libertatem Divinam, in qua tamen omnes agnoscunt magnum mysterium. Et quis neget, DEUM posse intendere hos, vel illos fines, dum nullus, neque ad velle, neque ad nolle, necessitat? Et quālo (ut rectè Haunoldus *l. 1. num. 342.* ait) cur DEUS non potuisset sic decernere: *Nolo creare mundum; quia video lapsurum Adamum, quamvis non curarem lapsum Luciferi?* cùm præsertim, ut ait Arriaga, nolitio alicuius rei possit esse utilis ad diversos fines.

535. Unde non potest recurri ad puram omissionem liberam; per hanc enim nunquam explicari potest, quod DEUS aliquid nolit ex hoc potius, quām ex alio fine; quia ad hoc requiritur manifestè specialis modus tendendi. Si fors dicas, DEUM tantum cognoscere illos fines, non tamen actu voluntatis in illos tendere, ut dicitur de pura omissione libera voluntatis creatæ. Resp. 1. redire difficultatem de ipsa Scientia, ut paulo post patebit: 2. esse valde absurdum dicere, quod DEUS necessariò debeat purè omittere, & non possit positivè nolle; cùm utique DEO debeat possibile esse etiam materialiter perfectius exercitum libertatis suæ, & utique perfectius sit positivè nolle, quām purè non velle: imò ex hac ratione Arriaga *disp. 27. num. 87. de DEO.* & *disp. 29. num. 23.* infert, in DEO non posse dari puram omissionem liberam, quamvis *n. 426.* ei quoad hoc non consenserimus.

536. Conf. Casu, quo DEUS nihil creasset, & in æternum nihil creare voluisset, habuisset tamen eandem scientiam medium, quam modò habet, positivè talem, & quidem contingentem: per quid autem tunc suisset complera? Adversari videntur respondere per statum conditionatum objecti. At præter jam dicta *num. 530.* & *531.* hæc responsio videtur mihi valde difficilis ex eo, quod hac ratione denominatio

DEI scientis nunquam per totam æternitatem suisset data tota per statum, & tamen DEUS debuisset ab æterno, & in æternum dici actualiter sciens scientia contingentia: unde neque fuisse nominatio successiva, sicut annus, & mensis, quorum partes saltem successivè debent omnes realiter existere: sed DEUS actualiter sciens Scientia contingentia per totam æternitatem nihil habuisset per statum, nisi scientiam necessariam: quod sanè est magnum, & mihi imperceptibile mysterium.

537. Argumenta hucusque allata putat se vitare Martinez in manuscriptis, & alii, præsertim Recentiores, confugiendo ad certum modum, quem asserunt habere omnes illos respectus, & quasi tendentias, quas nos tribuimus terminationi: & isto volunt compleri volitionem Divinam. Nec sunt solliciti, in quo subjecto recipiatur, quamvis in DEO recipi non possit; nam etiæ effet in concavo lunæ, parum eorum interesset. Alii verò hunc modum vix non explodunt. At ego eum, non quidem expoldendum, sed nec sufficiemt existimo huic difficultati solvenda. Et in primis unus tantum adstrui nequit; nam deberet saltem unus complere scientiam medium, qua compleri non potest tantum per statum conditionatum objecti, ut non inefficaciter hucusque videtur ostensum: quo posito, scientia media debet habere aliud complementum, quām decretum, aut scientia visionis; quia tota separabilis est, & etiam tota præsupponitur ad decretum DEI: & hic etiam modus complens scientiam medium, deberet esse impeditibilis, & determinabilis ab homine; aliás manifestè rueret libertas humana: alter deberet complere decretum DEI, & scientiam visionis. At modus complens scientiam medium non levem patitur difficultatem ex eo, quod effet creatura, saltem aliquando absolute existens, vel exstirita antecedenter ad omne liberum decretum DEI: nec effet liber DEO; quia scientia media DEO libera non est, & decretum liberum antecedit. Et quamvis forte dici possit esse subjectus libertati Divinæ quoad tempus existentia (quia juxta adversarios denominatio scientis est successiva, nec exigit omnes partes simul existere) tamen non effet subjectus libertati Divinæ quoad existentiam simpliciter talem; quia tandem deberet aliquando necessariò existere; cùm denominatio successiva saltem exigit aliquando omnes partes dari: & hoc autem non puto conforme esse menti SS. PP. 2dò difficultate explicatur, quomodo hic modus non præsupponat jam scientiam DEI de futuris, ut (cùm absolute necessarius non sit) possit à DEO, directo per illam scientiam, contingenter produci: & quidem potius hic habens connexionem cum tot infinitis conditionatè liberè futuris, quām habens connexionem cum aliis, & insuper salva libertate. Certè juxta adversarios videtur cæco modo debere produci, vel quasi resulbare ab omnipotenti DEI, supposita futuritione conditionata actuum, vel effectuum creatorum, quæ videntur nullatenus admittenda.

538. Ulterius argumenta nostra, saltem plura, hunc, vel hos modos, quicunque admittantur, impugnant; nam & isti non possunt existere ab æterno: & in tempore deberent esse exer-

exercitum non tantum libertatis, sed eodem modo omnipotentiae Divinæ: nec videntur congruere communi opinioni, existimanti, totum concretum volentis, scientis &c. esse vitale: minimè autem per hos modos explicari potest decreatum DEI omnia nolentis; quia tunc etiam nollet hunc ipsum, vel hos ipsos modos: quo casu etiam nullatenus posset per eos compleri scientia media, ut patet consideranti. Antequam autem dicerem (ut aliqui videntur dicere) quod DEUS, quando nollet quidquam producere, tamen debeat producere modum aliquem, qui compleat ejus volitionem, adeoque, quod DEUS non possit esse per omnem æternitatem à parte pòt sine omni creatura: antequam, inquam, hoc dicere, mallem admittere, nescio, quo mysteria in DEO; quia videtur mihi nullo modo congruere hæc assertio SS. PP. aut communi Theologorum opinioni, de quo videatur Izquierdo *trat. 10. disp. 31. num. 68.* ubi ait, se existimare, esse de fide, quod DEUS potuerit per totam æternitatem nihil extra se producere.

Confirm. Si DEUS nihil crearet præter illum modum, deberet hic esse identificatus cum sua duratione, adeoque ab intrinseco æternus: item cum sua ubicatione, adeoque immobili: vel deberet dici, DEUM debere, plura, & plura entia modalia semper producere. 2. Hic modus non haberet subiectum, quod videtur esse contra essentiam modi: vel DEUS deberet etiam substantiam aliquam producere. Si etiam dicas, eum supernaturaliter conservari posse sine subiecto, tamen non esset, nec substantia, nec accidens, adeoque in genere entis incognito antiquis, prob. non esset substantia; quia hæc exigit accidentia, quamvis iis possit supernaturaliter spoliari: hic autem modus omnia à se distincta excluderet: neque esset accidens; quia hoc saltem exigit naturaliter inesse subiecto substantiali: hic autem modus omnem substantiam excluderet.

Varia alia argumenta adducit Izquierdo *loc. cit.* Ulloa, & alii, quæ brevitatis causa omitto. Addo solum, quod adstruentes complementa extrinseca hinc inde magnas difficultates incurant circa varias Theologicas opiniones, & ut ait Izquierdo *trat. 10. disp. 31. quest. 4. num. 262.* quasi compeditibus præpediti incedant: unde, cum utrinque occurrant difficultates maxima, malim saltu uno eas transfilire, post quas planior dein via occurrit, quæque, saltem mihi, existimatur à SS. PP. magis indiget: & hinc mihi videtur nostra sententia præ opposita defendenda; quia aliqua defendi debet. Quid absolute verum sit, patebit, ut speramus, in cœlis.

ARTICULUS IV.

Respondeatur objectionibus.

§39. **O** B. 1. Evidens signum distinctionis realis est mutua separabilitas: sed inter essentiam Divinam, & volitionem liberam mundi, datur mutua separabilitas: ergo datur distinctio realis. Confirm. Separabilitas quoad locum, vel tem-

R. P. Ant. Mayr Theol. Tom. I.

pus, est evidens signum distinctionis realis: ergo etiam separabilitas quoad existentiam. Resp. dist. maj. est signum distinctionis separabilitas essentialis, seu quoad essentiam. conc. maj. separabilitas tantum terminativa, seu quoad terminationem, aut denominationem, & quidem separabilitas tantum antecedens, non consequens. neg. mai. & dist. min. datur separabilitas essentialis, seu quoad essentiam. neg. min. tantum terminativa, seu quoad ad terminationem, vel denominationem, & quidem tantum antecedens, non consequens. conc. min. & neg. cons. Sensus distinctionis patet ex num. 522. Hoc argumentum, ut Gormaz, ait, est petitio principii; quia adversarii afflunt tanquam principium, quod aliquid tantum terminativè separabile non possit esse identificatum DEO, idque ulterius non probant.

Ad confirm. neg. cons. Quæ separantur quoad locum, vel tempus, sunt necessariò creaturæ; DEUS enim est necessariò æternus, & immensus: ergo separantur simpliciter quoad essentiam; neque enim in creatis admitti debet mysterium simile mysterio Trinitatis. Ubi tamen nota, nos non admittere, quod terminatio, & essentia Divina distinguuntur quoad existentiam, in hoc sensu, quasi darentur duæ illarum existentie separabiles; hoc enim est falsum: sed tantum, quod essentia sit necessariò identificata existentia, terminatio vero potuisse illi existentia non identificari, adeoque nullam habere existentiam. Dices: ergo juxta nos aliquid, quod de facto est DEUS, scilicet volitio mundi, potuisse non esse, & quod defacto non est, scilicet nolitio, potuisse esse DEUS: hoc est imperceptibile: ergo. Respondet iterum Gormaz, hoc argumentum esse petitionem principii: ego dist. 1. part. illati, potuisse non esse essentia, neg. tantum terminativè. conc. dist. etiam 2. part. antecedenter, conc. consequenter, neg. illatum. & dist. sic min. subsumpta, neg. cons.

540. Ob. 2. Mysterium SS. Trinitatis est longè aliud, quæ nos singimus mysterium libertatis Divinæ: ergo non est paritas ab uno ad alterum. prob. ant. In illo mysterio tantum verificatur, quod duo realiter distincta identificentur realiter in tertio: non vero, quod duo realiter distincta sint divisim identificabilia eidem tertio, ita, ut unum sit, & alterum non sit, seu non existat: ergo. Resp. dist. ant. est aliud materialiter. conc. ant. formaliter. neg. ant. & cons. ad prob. neg. cons. Utique non convenienter duo hæc mysteria quoad omnia, sed in eo, quod duo realiter identificata non convenient quoad omnia prædicata: e. g. in priori *Natura est communis, filiatio non est communis; natura non est producta, filiatio est producta.* in 2do *natura est necessaria: terminatio est contingens.*

Quod autem in mysterio priori omnia realiter identificata simul existant: in 2do autem etiam quidem realiter identificata simul existant, seu simul sint: non vero simul sint, quæ realiter antecedenter identificabilia fuerunt, ostendit quidem, esse hoc mysterium materialiter, sed non formaliter aliud; neque etiam difficultius; quia, ut recte Ulloa de DEO *disp. 1. num. 79.* in contradictoriis non datur magis, & minus: ergo si possunt in Divinis vinci prædicata priora, poterunt etiam

Q

po.